

An Stoc

7 A Ceapnós

Tomár ó máille, coláirte na hIolrzoile, Sallim, dá cup i n-easár

Spairt Nua. Leab 4. Uim 3.

1úil-luġnas, 1927.

Dá pġinn a luac.

An Cuac

Taġann an cuac so oċi 'n tġr reo so
Sraċac na čeo laeċanta de Dealtaine
aġur so minic pome rin mā bġonn an
amirri bpeaġ. Ir oġice naċ bġur don ean
eile ir mō a mbġonn pālte pome 'nā i.
Nġl don ean eile ir mō a ġeupġann doame
rum ann 'nā innte, 'nā don ean a bġur an
oipeato rin rġrġobċa i n-a tġmceall 'nā i,
mar ġurġ ean innte fġm an cuac i mearġ
na n-eanlaite. Nġ mar ġeall ar so
otaġann rġ annreo o'n aġur aġur o'n
āire, ġrġ ġurġ ionġantaċ an ġnġom ē, so
noġeann rġ nġ nġor ionġantaġe 'nā mar
do ġnġor ēin eile; aċ tā pome ar leir
aġ baint le ġmġeacā na cuacē o ēipinn,
so oċi 'n aġraie aġur an āire 'ran
bġoġmā, naċ mbaineann le ġmġeall eile.
Fāġann na rean-cuacā an tġr reo i mġ an
lūil aġur i mġ na lūġnara. 'San am rin
nġ bġonn curo oā nūbeacā soġta so pōll,
aġur nġ bġonn curo do na ġmġeall oġa a
noġeann lāroir leir an eiteall pāda bġonn
pōġpa a amirriġaġ, aċ mar rin fġm, tġāċ
mbġonn rġo mūmġneac aġta fġm le
ġeiteall a oġeann, i noġeann pōġmā, rġ
oġeann rġo oġeac i noġar na rean-cuac
ar an tġr o oġeap na ġeacġeann cuacā an
ġeupġeac, ġan a oġl pġoc amūġa, ġrġ naċ
bġur eolur an bealaġ aċ 'nā don rean-
ean le na oġeopġuġaġ 'nā tġeopir ar bġit
eile aċ a meabair nāoġrġa amāin. Aġur
na cuacōġa rin a ġoġrġeap i nġipinn pġl-
eann rġo so oċi n-a oġir oġġeap—tġr na
hġeupġann—ar aġr arġr ran eapġac. Seo
ionġantar so oġmġm. Aċ tā ionġantar
eile i oġaob na cuacē, 'rġ rin naċ
noġeann rġ neao ar bġit oġ fġm, naċ
lūġeann rġ ar ġor ar a curo uġbeacā aġur
naċ bġāġann rġ tġubġoro ar bġit o čoġuġaġ
a ġāil. Nġ bġur don ean eile ġeocāmāil,
rġ rin a beir i leir ēin eile le na nġoā a
oġeann, aġam i nġipinn aċ an cuac, ġrġ
so bġur cġneāl ēin oā pōrġ i noġrġeac
eile. Bġonn uġbeacā na ġeacā an ēaġra-
lāc i na noāċ. Bġonn curo aċa ġeal-bpeac,
curo oġb-oġonn baġlāc, curo ġorġm, aġur tā
rġ pāroġe so mbġonn curo aċa ġlar. Seo
ē'n čaoi 'na reacnūġeann an cuac tġu-
bġoro neoe a oġeann aġur a mūġġm a
oġeannāint. Beirġeann rġ a ġuġ ar an talām
ar oġur aġur, annrin, tġāċ a bġeiceann rġ
a oāċ, tūġann rġ leir i na ġob i aġur
cuapġuġeann rġ neao ēin a mberō uġ no'
oġ innte ar oā a cġm fġm aġur nūar oġ
ġeobġar rġ neao oġ beap feleamāc
cupeann rġ a ġuġ innte aċ, le baġlāc
mūlōġ a čup ar an ġeipġin ēin oāġ leir
an neao aġur i ġeipġit 'r naċ oġaġrġeac
rġ faoi oġeap an pōġail oġ ġunneao uġrġ,
nūar a čuġeann rġ a ġuġ fġm 'ran neao
tōġeann rġ ceann oġ na ġuġbeacā oġ bġonn
innte leir aġur iġeann rġ i. Aċ nġ
čuġeann an mġro reo oġeap leir an ēaġoġir
oġ ġnġeap ar ēinġi na neoe mar čom
luac i nġipinn ir čaġann an cuac oġ amāc
ar an mbġoġrġ tōrġuġeann rġ 'ġā
ġompōō aġur 'ġā capāō fġm 'ran nro nō

so ġcapġann rġ amāc čar bġuac na neoe
ġāc nġo oā mbġonn innte, oġir uġbeacā
aġur pġallġām oġa, ar an talām le bāġ a
pāġbāil. Bġonn reir na neoe uġle aġe
fġm annrin aġur ġan oġ čupam ar na ġmġ
a čuġ ar an pāoġail i aċ i fġm. Nġ mōġ
oġite rin, mar so mbġonn soġle uāġbāġe,
amplāc aġs an ġeacā oġ, aġur nġ čaġann
aob 'nā pōġar ar a tūġmġeacōġir aġpoma
aċ so pōġarġe aġ čuġmġuġaġ bġo aġur
aġ iapġarō a oġeann le nġe a čaġairġ
oġite. Bġonn an-čion aġs na ġmġ beaġa
reo ar a ġeacāġin oġ aġur ġmġeac mōġ aċa
aġrġ. Nġ bġonn aon pġuamēao aċa ġur
ġimġuġeac čeap oġta aġur bġonn rġo
āġapāc ar uġt ean čom mōġ leir a čaġairġ
ar an pāoġail, aġur nūar a čaġann neapġ
aġur aġpūm 'ran ġeacā oġ, leir an reao
a pāġail aġur eiteall a oġeann, leannan
rġo i nġāc uġle aġ i oā oġeacġeann rġ aġur
iāo oā čoġuġaġ i ġeacġeann na ġamġpġe.
Ir minic le n-a ġeacā fġm a oġl amūda ar
na ġmġ beaġa aġur, čop ġur čopġail le
čēile ġāc uġle cuac, leannan rġo an čeo
cuac eile a feirġeap rġo, a čeapāō ġur
bġi a ġeacā fġm i aġur rin ē 'n pāc so
mbġonn rġ cġm, aġur so minic nġor mō,
oġēin beaġa le feirġeac i noġar don cuac
amāin so minic. Nġ bġonn an cuac tēob
le don uġ amāin a bġeir i pġt an tġeapūġir
aġur, ġrġ naċ ġeupġeann rġ aċ don uġ
amāin i n-aon neao, bġeirġir so mbēapāō
rġ pġce uġ, nō oġ a čionn, i bġeirġe neao i
pġt an tġeapūġir aċ ġur i neaoġeacā don
čēneāl amāin ēin oġ čuġeann ġāc uġle
cuac a ġuġbeacā uġle. Aċ, i na oġarġin
ir uġle, nġ aon čēneāl amāin ēin oġ čaġann
ġāc uġle čeapġ cuacē le beir 'na oġirġmġ-
čēoġir aġpoma ar a ġeim. Toġann ġāc uġle
cuac neao ēin a mberō uġ innte ar oā a
ġuġbe fġm, ir čuma čē'n čēneāl ean ē, mar
a oġbairġ mē čēana, nġ ar don oā amāin
a bġonn uġ ġāc uġle cuac. 'Sē'n t-ann a
čugġar ar an ēimā a leannan an cuac an
čaoġōġ pābaċ.

Seo aġrġuġaġ ar fġeap pānn beapġa ar
an ġeacā:

"Aġrġuġeann rġ a pōrġ 'ran Meirġeann;
'San lūġnara čairġe rġ tēiceam."

TAOġ S. SEOġE.

Čil Rōnāin, āpāinn.

SEAN-FOCLA.

Ir feapġ an oġeacā nā ġaom an tġeaca.

Nġ marġ pġeal ġan uġoġar.

Ar a ceann a bġġeap an oġ.

Baġlāc fġuapa a ġnġor beap-tġġe fġuapāc.

Taġair a pōġain oon oġoac aġur oġġa
rġ an oġoġaġ.

Nġ bġeāġaċ a ġnġor bġoġeann aċ min.

Ceannac nō Duileapġ

Tā oā čēneāl čeannāġe ann—čeannāc
oġbeirġeac, ġ čeannāc čopa oġba. An
čeannāc oġbeirġeac ir feapġ, rġ ir
bġarġa le nġe ar čuma ar bġit. Oā oġeap
a bġor ar an čeannāġis ġ fāpānn rġ 'na
oġilleōġa beaġa tanarōe tġmceall le čuġ
nō rġ oġrōlāġ ar fao. Ar člāoāc
fġaġām, ġarġ, bġor rġ noġġa, nō leir, le
leac-tġāġaġ, ġ bġonn rġ člāoāġe nō faoi
le leac-tuile.

Tā čēneāl eile ann čopāmāil leir a oġuġar
Duileapġ-aġairġ ar, aċ nġ bġonn rġ čo
bġarġa. Fāpānn an čeannāc pa pāġpāō
ġ pa bġoġmā ġ i pġt an ama rin baintġar
so leop oġ.

Tēġeann bāro amāc ar na čapġaġeacā
fġaġame ġ iāo lūġeacġe le oame le oġl
a' baint čeannāġe. Ir mōġ an čaġeann
amirġe ē, nġ hē amāin ġur mōġ an pōll-
āntar beir a' reolġoġeacġ, ar uġt āro na
oġonn amāc ar an lūm oġ-čomġrġe ar
amirġe bpeaġ.

Ir mōġ an lān čeannāġe fāpāp ar an
čapġaġis fġaġām rin, tā amūġ i lāp an
čolāġe oġir āpānn mōġ ġ an āit reo,
Čapġaġis na Meacan. Nġ don tġeamaġe
amāin fġm a' fāp ann, aċ tā so leop
meacan nō ġābairġe-fġaġām uġrġ. Naċ
uāġneac an āit tā aġ an māġnealāc boċt
tā pā'n bġoġ in a fġuan ann. So noġeana
oġa tġoġeap ar, naċ aġrġeac an āit ar
čairġeac i oġir ē čar ēir a beir oā boġail
oġir fāġrġi o bāirġeac a lōġ. Naċ fao' o
an lā anoir o pōm ē, ġ naċ noġeapġar pāroir
ġ čē i ġeomnūro aġ ceann a uāġe aġ an
oġeam a tēġeap i oġir ann o am so ġam.
Aċ nġ fēroir a oġl i oġir ann aċ ar amirġe
bpeaġ, nūar naċ mbġonn oġl pa bġairġe
ar amirġe mar rin a tēġeap lūġt baintġe na
čeannāġe i oġir ann.

Tġomūġeap an čeannāc ġ ir oġar i le
nġe annrin. Bġonn an-tōir aġ lūġt an
člāoāġis amāc pā na čuġe ualāġ čeannā-
ġe. Don uāġ amāin, čuāro bācāil ar
an āit reo ruar i oġeac pā fġuā a'
bpeacnū ar eallāc. Bġ reanbean ir an
teac ġ o'fġaġmġ rġ oē'n bācāil a' pāb
don pūamne čeannāġe leir, mar ir oġiġe
so pāb oġoġ-člāoāġa fāġġe aġi uāro.
Bġeirġir so mbġoġ māilġn čeannāġe aġe
baġāil eile.

Mūre, oġeann bġar aġam anoir mar ġ
māllmūġ tā ann.

"Fāpāp ġeāġ, oġiġe, čpāroġe naċ
oġuġ tū curo oēn māllmūġ fġm čuġam."

Nġ pāb don eolur aġ an mbēan boċt ar
an bġairġe nā ar na pābāġar ġ čeap rġ
ġur čēneāl eirġnt eile le nġe an māllmūġ
aċ "nġ mar pġlġeap bġeap."

S. Mac Con 1.

"Ir feapġ maol nā ġan ceann."

(Sin mar oġbairġ feap oġ čeannūġ ar
aonāc bġoġōġ a pāb a curo aġairġe baintġe
oġ.)

Tráct Dén tSaozal

An Satairn veiríú de mí an Eanáir pé bliathna ó foin t'fágamair Halla na Catraic i nSailim le tóil ar tular nár b'eol dúinn a éirí. Tugad éirí an scéib rinn an lá poime rin, ac bí pé ro-sharú le tóil éin fairise, agus b'éirí nár luic coimeadta an tular a éirí ar ac-ló. Bí ceiríe cinn de longa coisí amuis ar an scuan, ac ní raib de mórneac aca an fairise amac a tabairt opra féin an lá úo.

Biomar éirí d'á mí a éirí úinn, plúctta, baogta, b'púgte, céat so leit fear cuacta ruar rna reomraí beaga cumhanga ran halla, san áit fuirde ná luige agaimn ac an t-uráir, agus an oipeat palacairi tairt oirainn sup túbairt fear nac n-aicneod pé a éora féin ar éiríse tó ar maroin marac so raib a úrár air ran oirde. Níorú iongnat ácar agus gliontar eiríde a beir oirainn an maroin Satairn úo agus muid ag tuit fá déin na céirde. Mara raib ceat cor agaimn bí ceat cinn agus ceat goa agus muidar leigeamar tpi gápta buada leigeamar gápta a bainfead ba doúra ar na coillte. Daineamair cur de muintir na Sailim ar a leabta, ar éoi ar bit, agus bí dallóga óa tairpaimse agus daoine as bpeactú anuar so ríadmar ar na gluaitead mórna agus ar a n-uatac daonna.

D'airteac an feic muid. Cota mór ar éiríe úinne, mála ar a úruim, coirpéat fá n-a mumeal, péiré pluit ar a gluaime nó fá n-a arsaill aise, tpooc-bail air féin agus ar a éirí éadairse. Ac ba éuma linn. Biomar éirí rlan agus beannact a fágail ag Halla na Catraic agus as na compad-airde a t'fágamair in ar noiarú ann, agus bí amair agaimn ar rpeairtair neime air, bí goat úr na marone i n-ar taimceall agus bí curar fairise ríomairn amac. Ba éuma tó nbat é Porclano féin a bí i n'án úinn.

Ní raib ar an scéib an maroin reo ac "Duirte," an t-oiriseac air a ríadmar de éuram air. Bí sunna beag i n-a láim aise, agus ba sear an moill air an ruais a éirí ar ríata garúr a táim as bpeactú oirainn. Bí long a' fanaet le n-ar n-omcup amac éirí na longaib coisí. Cuadmar ar doir agus amac linn éuca, agus ríata ríadmar fá arn faodair 7 arn teineat tóir t'ionnlacan. Bí ríor fear ceapta amac poim pé so gac ceann de tpi longaib agus ríor so leit don éeairama ceann. Ar an oream veiríú bí an mac reo. Bí reomra beag cumhanga i nveiréat na luinge a éiríeac tpi muc i scuinna tuit agus ríor ra reomraim beag cumhanga rin a cuiréat na tpioca fear. Bí tpooc-meap agaimn ar Halla na Catraic, ac páeap sead a bí ann le hair na pluairé tuit, tpooca reo:

Cibé teapad a bí oirainn poime reo, baineat úinn é san mórán acair. Ní hiao na gápta ar énoc ná na gápta ar gleann a bí a' véanam imirde úinn ar rin amac. Ir beag úinne a bí ann san a beal ór cionn buicéir aise agus san neart an tpeoirín féin ann le cinneap fairise, nó ma fuirde ar a éirí bacairte, a éeann roir a tó láim aise; agus cuma ainveir air, an long a' léimnis ir a' boc-léimnis tair na tonnepacá mórna láirre, an ráile a' rceallat irteac tpi beal na pluairé oirainn, an bairteac agus an cloc-rneacta tóir leatpá, agus an rpeir so tuit bagairteac ór ar scionn.

Dá méat fonn gáiré nó fann spinn a b'or ar úinne agus é ar an talam tairm, mire i mbannat tuit nac mbameann mórán ríorir ná riampa leir agus é ar a éeac tular fairise agus ní móiré nac b'pail féit an éirí so láirre tpean ran úinne a t'féatpá ríeann a véanam agus an cinneap fairise i nreim air. Seamur gleann na Muice a t'féatpá cainnt a comneal le céat bí pé rínte ar foetar na luinge agus a éeac ar tóat an báir, agus san gíog ná míos ar. An gáda ruat a éirí an t-óileán úr air féin fá tó, agus a b'or as véanam gáiré ar a éirí mairpéacta bí pé caite i scuinne tpooca agus a éoiríleact air sup éuma leir ar beo nó

marú tó. An feilméara a b'or as cup ríor i scionnirde ar a éirí caorac agus ar a éirí beirteac agus ar an scaoi ir fearr le muca a ríamrú bí pé in a tóir, an éeac uair nac raib cainnt ar ó carat oirainn i tpooc é. Maroir liom féin, bí mé in mo luige tpearna ar an uráir agus mé as iarrat an cinneap fairise a éirí tóim mar eac, na pluiréanna fá mo éeann, agus mé a' bpeactú ruar ar eapna na luinge. Tugap fá veapa teallta beag teolairé a raib cat ann fá'n uráir maetpá, agus bíor a ráo liom féin sup doirinn don cat éeacna san an cinneap fairise a beir air, nuair a éirí an long a' mór mór agus anuar leir an seac sup cuiréat caol tpeac irteac ra mbuicéat é. An fear a raib a beal or cionn an buicéir cup pé uail ar. Bpeactúis éiríe úinne air ac ní facatpá ac an cat agus é a' teact aníor ar an mbuicéat.

"Tá pé éirí cat a éairéam ruar," arpa úinne.

"Ní hiongnat é," arpa úinne eile. "Tá pé éom tpooca cantat le mála cat le ríeactam."

"Ní fearr iríse é," arpa tpiomáú úinne. "Beirí ríamneap agaimn feara."

Agus bí an cat úo in a ríeal mór so ceann bliathna.

Táim as an oirde. Glan an rpear or ar scionn, éiríis an fairise mar beo rí as tuit éin ruam. D'oiris an long ar an léimneact agus ar an mboc-léimneact. Tuit néall ar úinne, éirí úinne eile ríannat ar agus de péir a éiríe ruar an coiréat an lám i n-uactar ar éiríe mac mactar tó raib rínte ar uráir na pluairé tpooca úo. Níor éirí na miontonna agus iat a' rígnat le ríeapair na luinge irteac ar a ruar, ná gíorgán na ríurac agus an long as searpat poimpe san ror san ríat san ríeac.

Maroir lá' na báiré, maroir Domnaig a bí ann. Úiríse éiríe úinne de péir a éiríe. Bain fearpat ar féin agus túbairt paitpéac na marone. Tugad aníor ar a bpluair plúctta muid éin ríac agus eagar a éirí ar an áit. D'fupurta aicneactair ar an lá sup é an Domnaic a bí ann. Bí an fairise in a clár agus i com mán le tó mán ríeir. Bí an éirí tpeir teact aníor ar an bfairise as bun na rpeiré tóir, 7 an rpeiré san ríuic san ríamall. Soir ó éuair uainn bí oileán glar agus é mar beo rí ina coiréat ar úruim na fairise. Ó veap uainn bí allpéac mórna agus iat a' ríeacairnaig fá ríolar na marone, agus baile mór ar imeall na fairise agus ríeirde áiré ar a éirí. Agus bí ceiríe cinn de longa caob le caob agus iat as searpat ríompa ríor.

"Sin é oileán Reaclann ríor ó éuair uainn, agus na hallpéacá úo ó veap rin iat. Tócar na b'péac agus mara b'pailm as tuit amusa rin é baile an Cairleán as bun na ríeirde úo, agus Spuc na Maoile ór ar scionair amac." An t-Ollam lóiríole a raib éirí na ríeact rínnir ma éiríeann liat a éirí an cainnt rin de.

Cup Spuc na Maoile Clann lip i scuinne úinn agus iat

"San glór daonna in a nsaire
Ar Spuc na Caoile meapóirge."

"Agus iat a leabta, ir iat lom
Cairpáir ór cionn na t'ionn tpean."

"Agus a n-obair, ríam ra ríoc
Ar Spuc na Maoile ir t'ionn t'ionn."

Ní móiré nac tóamig a'pá mór ar an ainmir agus ar Spuc na Maoile ón lá ar túbairt ríonnuala, ingean lip an laoi úo, mar níor luza tear na ríeime an máirín áluinn Domnaig reo i mbéal an eapraig ná lá na ríeir móiré i láir an t'ionn t'ionn i mbéal áca na Sluag anuar. Agus doo Ruat, nár feol pé an bealac éeacna an lá ríomair úo ríat agus é tó fuaat ó-n a muintir tair t'ionn t'ionn? Ac, tó mbéat cúpla long as an Inghin Dub ní éiríeac a mac mairneac eolar ar Cairleán Ul' áca Clat.

Daineamair Cuan Laoi amac tairm ir a

tó a éirí agus bí gluaitead mórna ar an scéib as fanaet le n-ar n-omcup tpi an Satair, Déal Feirte. Ac i tpooc, bí oirainn fearam in ar mbeir ir in ar mbeir le so scuirpíre ceangal caol láim oirainn. Ba mór an gáiré tó úinn supab é an Domnaic a bí ann. Bí luic véanta na long ar iarrat agus túbairt linn so muid éeana so n'adairt ríat de gual agus t'iarann oirainn. Níor bacat linn.

As tuit tpi an Satair úinn tugamair fá veapa so raib cáirre linn anreap ir anrú. Bí an gáiré ar a mbéal agus iat a' bpeactú oirainn agus t'ionnir a ríuú úinn so raib a scuirpíre linn. Tuit tó ríat amac a corruis an tpoirde i láir gac úinne agaimn. Sarúr beaga ríobla, ríamair na ríatpé a'péac, bíor a' véanam gleo in ar t'ionnir agus goat tpooca opra. Caréatpá mar beo caoréam móna irteac ina na gluaitead, beapanna beaga a bí ionnta ríat agus nuair a ríoglat iat céatp a bí in gac ceann aca ac éirí cinn de Wood-biner agus péiré cipíní ríu! Spáir eile, táim as cailín beag nac raib tair veiré mbliathna t'oir, táim as éirí an tpooc, bpeactúis ríor ruar an t'páir agus anrín éiríe b'péac uairé éiríeann le neart a tpoirde bíg t'oir.

"Muire, nár laga Dia tó," arpa Séamur gleann na Cuice in áir a éirí agus na veapa a' b'péatpá ríat ríu.

Halla aclairéacta ríadmar a bí mar áit comríte oirainn an oirde rin agus an t-uráir mar áit coiréat mar ba gíadac. Péir bí opra a bí oirainn, agus ní so leor é—t'péiréac pé úinne véas as iarrat é a ríamir agus iat as ól t'péiréac t'pé ar an mbáirín céatna. Maroir lá' n-a báiré cuiréat an ceangal veap agus clé ar gac beiré air agus túbairt linn ríadac ríat le tóil ar tular tpeanac ar an b'pínnce. "Baile Comneleora" túbairt éiríe úinne le n-a éomairp agus fá éeann uairé a éirí bí ceiríe ríor so leit Connaetac agus cipe ríadmar i n-a t'ionnir as tuit fá déin na t'ionniré gaimnise, veiríse úo.

"Seánán."

IRISLEADAR MUISE NUADAO.

1927.

1/6 Ullam Anoir. 1/6
Cairt tó b'pail ann de neiríe maite.

SLIOCT AS "RÍ OIUIOPUS"

(Orama Saeritge le Soporleap.
An Or. p. De Dúin t'airtíse ó'n n'péiréir
Dunat.)

AN T-ÁIRSEOR
(An Or. Seapóro ó Nuallam.)

A POET'S MANUSCRIPT
(An t-Át. Pól Bpeactac.)

A CINE SAODAL, CÁ B'PAIL DÚR
OTRIALL? ... (Páirpáir De Dappa.)

AOIS NA N-AITSEIMEAMNA
(Nó An Renaissance)
(Antoine ó Dúirp.)

SÍOL NÁR FÁS ... (L. Mac p.)

Scéalta, Airí, Lrr. Eagar, a,
Fíuréact, Nótaí, Léir-meapa,
Spianpáir, apl., apl., le fágail

6

MUINNIR EASON nó MUINNIR GÓIL
Baile áca Clat.

Tá an tair ir fearr i gConnaet 7 so leor
neiré eile acá maetnac le ríadac i t'péiré

Monica Níc Donncaia,

SRÁID ÁRÓ NA SAILIMHE.

Tír na hÓige

páirtín Ríocaird.

Cuairt páirtín Ríocaird ircead i vtead de na comharranna oirde amháin, agus bí buacaillí óga an baile cruinnighe ircead mar tápla ré so raib so leor earsonn earéir a beir sadta an trachóna rin. Séaró a rinne páirtín ceann aca a cup ríor a pórtú agus coruig ré a' cannt leobda annpin ac níor éirig leir.

Cuairt ceann de na buacaillí 7 cóig ré an arsonn agus cup ré ceann eile ríor ina háit i nghan fíor vo páirtín, ac nuair a cean páirtín so raib an earsonn pórtú cóig ré i agus bí sí a léimneac ina lámh 7 reo mar tudaire pé léi:

"A earconn buirde Poll na ruithe má tá tú beo féin tá tú bhuirte," agus o'it ré ruar i mar bí sí.

máirtín ó mainín.

Sgoil Corpi-na-Móna, 440 Rang

Lá fluic.

Di fear agus bean ann fao'ó. Lá amháin táinig an fear ircead 7 é fluic. Nuair a táinig an fear ircead, bí an bean ina ruithe i n-áice na teinead 7 a dá coir irceid ra luait.

Tudaire sí leir tuit amac i scoinne buicéad uirge, ó tápla so raib ré fluic ceana. Cuairt pé amac agus tús pé ircead an buicéad uirge. Duail pé anuas i mullac an éinn ar an mbean é.

"Tá tú féin fluic anoir, aoir pé agus sab amac anoir i scoinne buicéad eile."

Cuairt sí amac i scoinne cinn eile agus rinne sí an cleas ceana leir an bfeair.

Liam ó coisín.

Antoine Cairós.

Di Antoine Cairós lá a' fiaidac lé daine-uapal. Di sunna as an daine-uapal. Níon éuala Antoine don upcar amam ar sunna. O'érig éan ar neao 7 éat an daine-uapal leir an éan. Di Antoine ar a éal, 7 nuair a éuala pé an t-upcar rianraig ré 7 tuit pé ríar ar a óruim.

"Té mé marb i n-áit eicint," aubaire pé leir an daine-uapal.

"Bí bó le Antoine Cairós lá dá bácaó i bpoll. Táinig na comharranna dá tógail. Nuair a cóig ríar an bó tudaire ríar leir an poll a tónaó, réaró aubaire Antoine leo "Tónaó an céao fear eile é."

Cuairt an bó ra bpoll lá eile, 7 bí sí i nghan dá beir bárdce. Nuair a éonac pé i tús ré buille dá maroe bí 7 cup ré ríor níor ruithe í.

"So raib tú as an tiadal," aoir pé, "cé raib vo fúilí."

Tomás Seoighe (an ceatpána rang, Sgoil Corpi na Móna).

tobar feicín.

Tá tobar i mBaile an Tobair ríatam beas amac ó Corpi-na-Móna. Ní raib tobar ar bit annpin fao'ó. Cuairt dall tápt, 7 cuairt pé tús an mbaile. Tudaire pé leir na daine dá n-éanaó ríar poll i n-áit áitpó so mbeao tobar ann fóp. Rinne ríar mar tudaire pé, 7 leas ríearan a maroe ar an áit a tóróc ríar cé so raib pé dall. O'fíor bó é.

Tudaire pé leobda ríearin so bfuigead ríar ceann eile tuairp ríar ó'n áit rin, 7 so bfuigead ríar cloé éruinn tápt annpin, 7 an cloé rin a éimnead, 7 fuair ríar cloé beas éruinn ann, 7 poll i na lápt.

Inn an áit a n-éapna ríar na poill táinig uirge anoir ann, 7 tá pé mar rin ó fóm.

Deannuig Naomh Feicín an tobar annpin, 7 rin é fáct tugaó Tobair Feicín aip.

An céao féil Muirpe a táinig annpin, tudaire Naomh Feicín leir na daine tupaí a tábaire ann. Nuair a bí ríar a' tábaire an tupaí éonac ríar polar an bpeas op

a scionn. O'fan ríar ann so maroin, 7 tá tupaí dá tábaire ann ó fóm.

Duine ar bit annpin a tugaó tupaí ann o'fágaó pé ríar beas eicint ann i. enaipí, ná biopán ríuaise. Bí so leor ríuad ann annpin ra ríearad, 7 bí fear a' tuit tápt, 7 cuairt pé so tóí an tobar. Tá ríearad a fáp lé taob an tobar, 7 bí na ríuad faoi bun na ríearige. Cuairt pé so tóígead pé eirí de na enaipí. Táinig coilead amac ó bun na ríearige, 7 leir pé tús glaoir, 7 cup pé fuact ruar ríon an fíor, 7 níor fás pé amam é ná sup cailead é. Coilead móm bán mar beao coilead ceap a bí ann.

Comnig na daine an éloc, 7 ba cloé an míroáirdeac í.

Dá n-éanaó comharranna ríar ar bit ar comharranna eile cuppead pé ríuad amac so n-iontóc pé leac feicín aip, 7 duine ar bit a n-iontócáirde í rin aip éiocfaó mí-áit eicint aip. Tá pé ríarce sup marbuis rí rí so leor daine. Dá n-éonáirde ríar ó daine o'iontóc pé leac feicín vo éébi duine a fíor é, 7 éénaó pé rin i n-amm an daineam 7 a' tiadal.

Tá cuirne as ríar-daine na háite fóp ar an leir rin, 7 so leor acú a éonac í. Nuair a éuala an ríar, é o'fíorúig pé i a cup i n-áit eicint náir bfeirí a fásail ac ní éénaó na daine rin bó. Dá é an t-áitpó ríar a rinne é rin, 7 tá cuirne as na daine aip fóp. Cuppead aip i bpoll annpin í, 7 bí sí inn an áit éénaó aip maroin. Uirp an ríar annpin í, 7 tús pé féin leir í, 7 cup pé i bpoll móm móna í. Níor fáctar don amair ar leac feicín ó fóm, 7 mup bfeairt féin ba beas an ríear í.

(Círoé).

SÉAMUS BRÚN

(Vi Rang),

Sgoil Corpi-na-Móna.

An t-Uan.

An fáct ar tugaó "Uan" ar fíora Círoé: Páirtín innm mo leand dom ar mo leabard aréir.

Múrgail vo fúile le glaoir na n-éan Lúb ar vo glúimí i bfeiríarpe Dé 'N onóir don Uan a leigead amac ar a' tpeao.

Nuair a marbuis Saigiríar fíora na leand éuad ar éoir fíora Círoé. Táinigead ar aóirpe a bí a' tábaire aip dá éirí éapac. Bí fíora Círoé, a bí ina naoréanán, i n-éinúig leir. Níl fíor an bfeaca na ríaríaríar an páirte nó naé bfeaca, ac nuair a éonac an t-aóirpe iao a' teact cup pé an naoréanán fá na éota. Nuair a táinigead ra láitp ríar daine fíorac aca ar an scóta. Ní naoréanán a bí faoi acá Uan bpeas cumairpe. Ríe Sé amac imear na n-uan eile—b'ín é an éaoi "ar leigead aip a' tpeao" é 7 ina tiad ríar tugaó "Uan" aip.

Sin ríear beas a éualar ó ríar-Saigiríar

T. Mac Eocháir.

COIMISIUN UM STAT-SHEIRBHIS.

BAN-SGRIBHNEORI CONGANTA LE CEAPADH.

Deanfar sgruduchan puiblidhe ar an 18adh Deire Foghmhair, 1927, chun 50 BanSgribhneoiri Conganta (Gnath-chineal), ar a luighead, agus 35 BanSgribhneoiri Conganta (cineal fe leith), ar a luighead, do cheapadh.

Deacracht an Sgruduchain—Grad VII, Bun-Sgoileanna.

Teora Aoise—16½-17½ ar an ladh Deire Foghmhair.

Iarrataisi le bheith istigh fe—Meadhon Foghmhair 17, 1927.

Is feidir Riaghlacha, Clar agus Fuirmeacha Iarrataisi d'fhaghail i n-aisge o'n Runaidhe, Coimisiun um Stat-Sheirbhis, 33 Faithche Naoimh Stiophain, Baile Atha Cliath. (6/S.523)

(W.H.Co.)

Seán mac hAeil, áro-earbog, tuama

Liam pléimeann cct.

Innóu 'rí an mairt í, ir cinnce pé an lá é

O'fíor píctiúr a fíarfa i n-a fíearam. Seán áro-earbog tuama a bíor ar a glúimí a' fíurde ar ron na mbeo agus na marb Cruinnigíó i n-einfeact agus leanaigíó Liam pléimíonn

Acá as tuit so báirp Néirín le ríarom

Dá fíarfa an ríalta mar an leomán a bíor a' fíemíng

Acá as glaoirde ar na daine i na teasars.

Cruinnigí na céaoa ó bailte agus ó pléirde

Agus rinnead aip aip ríarap.

An té labairp bfeirpe agus ceanga a éipe tpeirgean,

D'éigean bó imteact so caparó.

Di bpeo ar a fíarfa agus rinne pé fíarí

Fó n-a raib inn an bpeirpíre o'fíor mairte

Mar tá Séarap ó Dálaig sup Clann hAeil i na bfeirpíar áille

Síao fíorap i n-am ar luact leactpíim.

Di fíoril agus fluic ann a' ríemmm léirp nótaí

Agus rinne ríar tamall den dainp,

Di cailíní óga ann, a' páirt "Cornuae muiigeo,"

Agus b'íarpan na ríorpe le panntú.

Deapc rinne ríor i scionn tamall den oirde

Agus éonac ríim éipe tús ríarap

áro-glóir as na daine tábaire céao molaó

r búrdeacap

Vo Ríe seal na Ríogta a cup an an traoat, an áro-earbog

Da rí-deap é a béal an t-earbog 'ac hAeil

a' tábaire na fíaríge rí a canaó

Agus dá mairpéad pé ba éonnam dúinn é

leir an nSaeiríge deap aoirinn reo leactú

So raib tpeirpíre Dé as anam an té

a tús éicé bó i n-a béal i n-a leand,

Mar tamair cinnce so bfuigé a fíarfa imrpe

Ar leabard éirighe dúinn i bfeirpíar.

Míniú an ábáin—Nuair a bí Seán Mac hAeil áro-earbog tuama ríe mbliaóna

agus dá fíeró i n-a áro-earbog le ríarom dá fíarfa agus le móm-mear aip,

tós an tpean-fear Liam pléimíonn mar fíarap teine énnám vo cup ar báirp énoc

Néirín, agus nuair a bí pé as tpeall as tuit so tuaim cum pé an tábáin ar an mbealac,

agus nuair éuair pé i n-a láitp agus tudaire pé na bfeirpíar bó, o'fíarpíur pé de

an tpeirpíar leir fonn a cup leir agus cup,

agus tudaire an t-earbog dá mbeao don fíar amam bfeirpíar inn an ábáin naé

scloimpead pé é.

Sgríobap ríor é reo ó béal Liam tús mliadna fíeao ó fóm.

míeal ó tiománarpe.

William P. Ó h-Uigín

Sráio Liam, Sallim, 7 baile áta na ríos.

TRUCAIL AR LEIT I SCOMAIR

SLUAISTEÁN A BRISTEAP Ó BAILE TH.

SSEAL ANAMA

1.

beata féin-Sgríobhinn n.
Treapa

A luac—6/-.

Téarmaí ar leir do ríoláca agus do
Coláirí, ac ríoláca 45"IRISH HOMETOWN" OFFICE,
50 Spáir na Mainistir, Baile Átha Cliath;

nó 45

SÍODACA LUCAID NAOMHA,
Coillte Mága.

TÁ

An SÁOÍ ANIAR

A RÍOLÁCA

Tomár Ó Máille.

Le fágáil ó
COMLUCT OIDEACAIS NA
HEIREANN.

Cmí ríoláca atá anoir aip.

CUMANN URNUDAIS CATRAE
Baile Átha Cliath.4 SRÁIO UACTARAC UÍ CONAILL,
1 mbaile Átha Cliath.

Comh daingean le Cairéal na Ríol,
Comh Saedéalac le Teamair na Ríol
Comh ceann le don ríoláca in an ríoláca
Cumann Urnuadair Catrae Át' Cliath.
Comhmuir i nEirinn an t-ainsead,
Díor 45 Seán buide mar a b'ar,
Agur beir an t-áit oirinn fearca,
Ac ciall a beir agáinn aráon.

An DEAN FAILLIGE SA SCUIS

45 SIOPA

C. UÍ NEACHTAIN 7 A
CLAINNE MAC

TÁ

Buaird CONNACHTA maidir
le tiorzán 7 inntreab
tíge, uirlir de cinte
cineál, ball acraí, spéir,
7 eile.

SRÁIO NA SIOPAÍ, FAILLIM.

Céin-réal: Ó Neachtain, Faillim.

TEAC DOIDEACHTA

Ait teacthar le hais laetanta

UÍ MONSÁIN

CÁRNA.

raoipe. Tá comhgarí reoláca, a
híoláca 7 ríoláca ann. Laps-
aíreac loca 7 ríoláca ann. Tá
soğa Saedilge 45 'eile duine ra
teac.

"FÁINNE AN LAE."

Páiréar oifigeamail Connrad na Saedilge
má'r Saedéal tá, ceannuis agus léis 54
reachtam é.

SÍONTUS: (le n-foc roim ré)

bliain ... 10/10.

leat-bliain ... 5/5.

Ráite ... 2/9.

leatánac do macaib léisinn ann 54
reachtam. Téarmaí ríoláca 54
Craobaca, Coláirí, Scoileanna.

AN DAINISTEOR,

25, Ceannús Parnell,
Át' Cliath.

EADAC SAEDÉALAC ar feadap le
fágáil ó

PROINSIAS MAC DONNACADA 7 A COMH

: : 1 nSailim. : :

—O—

A cúip olútar i sconnairde le déantur
na héireann a cúip 'un cinn.

MAC DACTÓ

Innrean nua ar an sean-réal a tús

TOMÁS Ó MÁILLE.

Fá réir anoir agus le fáil ó

COMLUCT OIDEACAIS NA HEIREANN.

89 Spáir an Talbóirí,

Baile Átha Cliath.

Sgílling atá aip.

Cmí an bporca - - 3/- ra mbliadain.

" " " - - 1/6 ra leibhliadain.

Duine ar bit a tceartúiseann "An
Stoc 7 An Ceannús" uair, nó ar maic leir
fuasrad a cúip ann, ríoláca ré 45 an
mbainisteoir.

TOMÁS DOLUN,

Coláirí na h-Iolrcoile,

1 nSailim.

Maidir le 54 áit ríoláca a tceartú
ra b'aríreap cúipceap ríoláca 45

TOMÁS Ó MÁILLE,

Coláirí na h-Iolrcoile,

1 nSailim.

AN STOC 7 AN CEARNÓS

IUL-LUGHAS, 1927.

LIOR IP CROIMLEAC NEIMHÍO
1 MÁIS' LUIGS

Mile 50 leir roim ó deap de Maimir-
na-Duille tá cnocán aepeac áro. Ar
mullaic an cnocán reo tá lior. Lior a'
Oráoi a tustar aip ra sceannar. Deir
na reanacáirde sup' é Neimead a pinne
an lior reo. Ufás ré talam te roilreac
na Spéige agus nior réto ré féin ná a
comluadap fear ip ban sup fíolácaap
macaipi mine Maige Luigs. Cúipeadap
fúca 45 lior a' Oráoi, tuairim' 2,850
bliadain roim aipmip ar Slánúisteora.

Éiriseann abainn na Duille ar Loé Sapa
agus pteann pí roim le fánaró, le bun
cnuic, 50 Loé Cé. Lior an dá loé reo ar
an caob é deap ven abainn aipmip raio.
pinne Neimead a uún mói coranta. Da
lároip é 7 ba daingean ceirpe míle bliadain
ó roim. Da b'píogmar olúat a cúipead póto

ar fóto le céile de. Tá'n copamlaic pin
ar na potapaca fóto. Tá ór cionn céao
tíois ar leiteao i mbair an leapa. Tá dá
móta tair timceall aip a b'píol ceirpe
tíoisce réas i mbun 54 ceann aca. Ip
uóis 50 raib aipmip de réir méirde ionnta.

Níorb' iongnat ar bit sup cúip Neimead
54e faoi annreo. Cá raib ar talam 54ar
na héireann minleac ba b'péasce le haşaró
a cúro eac ip eallac nó bí ar macaipi mine
Maige Luigs? Tús ré roinnar do gleann
ip rliab ip macaipi min mar toğa ip roğa
ait' comnuirde. Níorb' faoa uair fíol-
uipge binn-şlorac na Duille faoi n-a cluic
b'péac r b'páan. Bí gleannta ip maol-
eanna an Cúip-rleibe, le lá rliabais
ip reitge a caiteam i na meap, i
n-aice láirreac. D'alunn lá ip
na rleibte ip na gleanna. Gleannta
faoi b'páat şlar craob, rleibte
faoi b'páat donn f'páois Ip an t-ainb'péar
ceoil! Ceol na n-éan ip na n-éap ó d'amaip
na coillacó sup na sconn ip na nşarap ar
gleannta domine. Ammán ip şáip an
t'p'luais ra t'reit ip an mac-alla a' uéanam
compuama leo. D'aoibinn aepeac raogal
na roaoime i rean liup ealşa fao'ó, ní
hionann ip anoir. Cúip an file 50 şpinn é
nuair a t'ubairt ré:

"Şróbé do maoríreap oirinn şean şáipe
Ip uóinn ip áit'ar beir 45 caoir."

D'aoibinn raogal ar rinreap ina mbeo.
An tcearmat tcearmat oirca ina meap? Níorb'
tcearmat. Tós a muntip leact of a şcinn
le rşéal a nşiomarca ip a n-éact a
comneat beo. Tá raotap a lae le fágáil
50 fóit tair éir na mílte şeimreap faoa,
fuap.

Cúpla míle şlan tíreac ó t'aró de lior
a' Oráoi, ar an taob eile de'n abainn, tá
c'píolreac mói, Teme-Capa. Şeapann pí
annipm le rşéal ip le şáirge an t'rean
t'p'aoşail cúip i n-íul don ceann. U'ionntual
do muntip na rean-c'píre leact a t'ogáil
ór cionn a maró. D'f'p'arşamail, şpammar
an áit a t'og clann Neimró leact ar feap
a şeimró faoi rşac ip f'p'arşac cnoc áro an
Cúip-rleibe atá ina reapam innipm mar
f'p'arşac şáirşeamla a' ceapm uis na maró
50 deo na roeop. Annreo má'r f'p'arşac don
t'reanar h'arólaic cúro de p'şte ip laeşpa
clainne Neimró, d'féirip Neimead é féin.
Da b'píogmar lároip iao na láma a u'şpíomş
an leact. Tá ré ar ceann ven cúro ip mó
in éipm. Sé t'p'oisce réas ar fao ip dá
t'p'ois réas ar leiteao tá ra şcíoic-éinn.
Tá cúis t'p'oisce ip dá f'p'ero tair timceall
mici. Cúis cloca tá dá comneat fuap.
Seact t'p'oisce ar aipmip ra ra dá ceann
t'p'arşac ip t'p'oisce ra dá ceann éil.
Tá'n cloac eile ina reapam roip an dá cloac
t'p'arşac agus tá t'p'oisce 50 leir ar
leiteao mici ip react t'p'oisce ar aipmip.
Soip atá aşaró na c'píolreice. Soip agus
riap, le héirge ip luige na şpéme ba
şnáac do na roaoime reo a leacta a
uéanam. Bí meap ip uipmip aca ar a'
nşpéim. Da i a t'p'péaríre ar bealac ip
aipmip i. A' f'p'arşac ip a' reitş ba i an
t-aon eolurde amám bí aca le n-a t'p'arşac
ar aipmip. Cúip a t'p'arşac ip aipmip blac
ip rliac ar cnoc ip gleann, macaipi ip
maş. Nárb' i an éapa i a b'p'arşac f'p'arşac
éaom f'p'arşac roim, t'p'arşac r'p'arşac ip
reaca an şeimró? Tugap meap ip ómor
oi; pinneapmíoia beas oi. Cé'p mílleán
pin uóis? Ar éirge na şpéme tá aşaró
na c'píolreice reo—a' f'p'arşac ar a' nşpéim
45 éirge şac maroin leir na mílte bliadain,
a' f'p'arşac ar şpíommarca şáirşeamla cúip
na t'p'arşac ó'n şcáo lá a cúipead ar bun
annipm i. Náic uair a şeob'p'arşac na
rşéalca da mb'féirip an éluam a cúip uipmip
le n-a n-innrean? Connac pí rşapad ip
báno na t'reibe a b'píol luairreac a
t'p'arşacmí faoi n-a cúipm. Tús ré f'p'arşac
uóis nuair ba mói a t'p'arşac. Şeap pí 50
daingean t'p'arşac of cionn a maró i n-aipmip
a şp'uaróicáir ip nşpíol daineap f'p'arşacmí.
Tá pí annipm fóir ina reapam a láir páipce
ina "donán épíon u'aríle a rliuais."

A. Ó LÉIMEACÁIN.

Searmáinniú na Sean Aimrigh

Díoró an fóir céanna éadaí ar na mná 7 ar na fir, rin don éadaí amháin de lín-éadaí, san iuto ar bit ar an muineál, ar na suailli, ná ón uilinn anuas. Fá'n tuairt shíorúir úráio de éraicní na n-aimhíochtaí allta mar éadaí éadaíse.

Cuirtoir an-truim inr na h-éadaíse breáa míne go háicir 7 ríona nó ríol. Siao rin an bponntannar ab'feair leo, iad-rin 7 reóda breáa roillreáa. Tá ré le léigead ar rair na loclannac go raib burióan loclannac uair éigin as cúirt an Impire Luáir, an Diaóda, agus sup hiarrao oíra ceao do éadaíse do na rasoirt Cúirtanna iad do bairveao. O'antúiseadair leir 7 do bairveao fíce fear acu 7 tugao bponntannar éadaíse doib mar éadaí bairveao. Ac mar ní raib móran ama as mná na cúirte eultaí breáa ríona 7 ríol a déanam doib ní déana ríao ac eultaí an-trimpli ar lín-éadaí. Dú rean-loclannac liat ar an bfiice rin. Táimig raibarta feirge air 7 burióir ré "sup bairveao fíce uair ceana é ra scúirt rin 7 sup tugao do sae uair tosa na n-éadaíse," ac "an t-am reo," afeir ré, "ní bfuair mé ac mála." Cuirtear ríor ar an iuto reo ra reanár mar "bairveao an loclannac."

Ní raib don baile móir as na Searmáinniú ran am rin ar a bfuilmuio a' tráct, mar b'feair leo a beir amúig faoi na páirceanna fada páiringe. Ní gníliú úráio de éola nuair a díoró ríao a' déanam a oisíge: ir o'admao a shíoró ríao iad. Díoró sairíra beas tar timceall sae tíge agus ba gnáta leo ríata beas tíge a eir ruar 7 ngar óa éile ar bpuac abann nó 7 n-áice le coill nó uarín, 7 iad 7 bfuirm baile bis.

Díoró an-éion as na daoine a díoró 'na seomnuio inr na bailí beasá reo óa éile, go h-áicir ar a nsaolta fém. Do méadúisead an capcannar rin ó aoir 70 h-aor agus mar rin cumao an treab nó an tuat ar oír—agus ar rin, an náirín.

Dí ciorde rialar, plaiteamail as an rean Searmáinneac. Áit ar bit nó uair ar bit a bualeao rrainnreair irceao, cuirte fíor-éion fáilte poime 7 tugaoi bponntannar do as imteact do da mba iuto é go raib ré cáirveamail leo (Freytas—Ingr). Agus beirveao bponntannar freirín a cuirveao 7 seumíne doib é fém.

Mar aonbpaó ceana ir pa teac órta a díoró an riamra ba mó acu. Ir fíor 70 raib ríao an-tugta don ól, ac marac an loet móir rin, b' uatbápaé an cimeao iad, Taob le taob leir an ól, cuirveao ríao an-rpéir ran imir—imir na noirli. Ir minic nuair a éailteao tuine acu sae iuto a bí 'na féilb, go n-imreáao ré a faorpaé 7 a beata agus óa mba iuto é go scaillveao ré an imir, cuirveao ré ruar leir an rglábuirveao go oí veirveao a faosail. Tugaoi "Trene" nó oirveao ar an mbéar rin; agus bí an oirveao céanna 'na fóir cpeirín acu.

Dí an rglábuirveao beas nae com raor leir an bfeilméara beas, acá pa tír reo inoiu. Dú sae iuto aise a bí a' teapcáil uair, teac, sabaltar agus beiríois ríol, ar aon éomíol amáin, i., go oíubpaó ré eir beas óa maom sae bliabain óa éaoirveao. Ac ní raib ceao cannte aise 7 noáil an pobail. Do seirveao sae fear sae bliabain an méro talman le raocpá a bí a' teapcáil uair—ón bpoab; agus bí na páirceanna com fada páiringe rin go bpaó sae tuine a fáit. Corí fada agus bí na fir péro le tpoio 7 na mná 7 na rean-daime 7 na páirce 7 noon an talam a raocpá, bí raosail breas páirca acu. Díorair plánteamail, ioir anam 7 corp ar an raosail reo. Agus nuair a éioepao an bair, díorair ameara a muinntir fém agus sae rólár acu díor 7 noon a éabairt ran uair uatbápaé rin.

Ir amháir ba gnár leo corp a rósao put a seumíor é. Agus lá na raocparoe

téigti go oí an uair, cuirte an corp faoi éair beas, anrim éasao an tuat cpeinn timceall na huair 7 canntaoi ceapós nó aihpán-uair (Lair, 70r, leich, áho.) 7 n-onóir do'n tuine marb agus b'rin veirveao leir da mba iuto é sup tuine coir a bí ann, bí ré ra bpaitear Searmáinneac, Walhalla, agus ma bí ré 'na ópoc-tuine, níor leigead irceao ra bpaitear rin é agus bí ré ar fán caob amúic. Níor gnáta leir na saolta móran veóira a ríleao tar éir báir, ac ní déanaíor vearmao ar an marb go ceann fada an lá.

Sin é an méro acá le ráo asam anoir faoi nóraí 7 bearaí na rean-Searmáinneac. Agus feirtear dom nae bfuil móran oirpíseacta eaoirra fém agus an cimeao veas-beapac a ríolpíis uair acá le raosail ran éoair inoiu.

MAIRSEAO NÍ SEASÓA.

SEAN FOCLA.

Tá eir do na rean-focla reo ar a laas nae bpaia mé faoi éio ceana:— Mo maíoe fém agus capall na com-apar.

Ir meara an té a bpaitear ná an té a marbúgear.

Óa oirpín don obair an máirpítear a párao.

Siao buillí an trúirte a líonar na málaí.

Ir fearrín an té a eum ná an té a éain.

Ir seail an burió ran oróe.

Ir fearrín beas veap ná móir spánra.

Ní spánra óa méro nae oisann fuae óa réir.

Nuair a laasúgear an t-ao laasúge-eann an spánra.

Ríeann bpaon le bols lán.

Ní aipgeann rúbae, rásaé bols folam.

An áit a scailltear feanntar.

Ar iuto nae ngoirtear páirgear.

Ir fura caint a déanam ná capós.

Ní san áobair a teróear na eaoirpíis eir an abainn.

Nuair a rtopar an ríol rtopann an fupreao.

Ir reirve-o an oán a beir óa fíor-sabail.

Ceann eioirca a díolar na cora.

Ir fearrín an maíoe a maorítear ná an maíoe nae noéantar.

Ir maíoe an éreao a poimntear.

Ní cairtear an t-uairne san ríannat an buadapca.

Ta na cairleáin a' tuirim agus na cairín aoiris as éirge.

(Tuilleao).

T. DAIKÉAO.

CUMANN URRAAIS.

MUINTIR NA HÉIREANN

Tá an teact-irceao anoir or cionn £25,000 Tá tearmas tar barr aca o'uppaóar raosail agus o'uppaóar-realaao.

Tá fíor-ionao uata.

ARO OIFIS:

16 CEARNÓS PÁRNAIL,

AC CLIAE.

Ní aon triopa inr n eáisi a bfuil nfor mó eapraíoe Saeréalaé: páisail ann ná as

A. MOON, TECRANTA,

A díolar cultar fearr, haca. ban 7 sae aon

troir éadais feilear o'fe., bean, nó

páirve.

FÍORFÍONCA EGLINTON, 1 n. ALLIN

Steabacán

Tá trí éineál pleabacán a' fár ar na clavais moir timceall na h'áite ro. Fíor-pleabacán, pleabacán coirpíneac 7 pleabacán-plamae. Fáran an pleabacán plamae a n-áiteaí cineálta 7 n'áice le tráigeanna. Díonn ré 'na díulleogáí móra míne pleamaine, 7 oac oibuaíne air. Ní aon maíoe ann le n-áice 7 óa bpaí rin ní baintear é.

Díonn an pleabacán coirpíneac a' fár ar élaaoe saib fíadain. Ní díonn aon fao móir ann, timceall trí nó ceatair do oirpíis, 7 fáran ré ar díulleicíní. Díonn ré an éatae, nuair a díor an Saipao ann. Toraígeann ré a fár ran eaprae 7 díonn ré aibí ra Saipao. Baintear poimnt do le n-áice ac ní ré com maíoe leir an bpaí-pleabacán. Fáran an fíor pleabacán ar an sealaaoe fíadain saib. San eaprae a fapap ré ar leaprae míne, 7 n-uatpar an élaaoe timceall le lán-mapa, mallmúir. Díonn ré a' fár 'na díulleogáí míne, canaíoe, pleamaine timceall le ceatair nó éir go oirpíis ar fao.

Díonn ré an veapair a baint mar seall-air com pleamain 7 tá ré ac nuair a díor ré ríum, ré rin nuair a díor reactmáin breas ann ar mallmúir 7 nae n'éirpígeann leir a díol faoi. Díonn ré na rípaiteaí saeamaíge, éirpíge ven leic. Tá ré go an-veap le n'áice nuair a díor ré bpaíte 7 scóir mar ir ceap, 7 veirtear go bfuil ré foláin freirín.

Ir minic go oirpígeann buacailí 7 cairín amac 7 náio ar na eapraígeaí fíadaine a' baint pleabacán, 7 baineann ríao go leor do le h-áicir annlann.

SEAMUS MAC CON IOMAIRÉ.

28. Ceirpe cinn fíceao do beiríois bána. ceangailte ra seiró, Táimig ceann veapí amac, ar corpíis ré óa mígeacán.

[Na fiacla agus an teanga.]

29. Táimig ré irceao ar ópim na noaime. Ar éuao ré amac com mín le ríona.

[Móin.]

30. Fearr fada fíonn, 'n-a fearrín ra-ngleann, San tava 'n-a ceann ac díabail agus veamain

[Feocannán.]

31. Fearr beas oib agus bols móir air, Trí cora 7 n-áirve, ar a beal ar láir.

[Pota.]

32. Lán na páirce do saimnaib bána, Agus an saimain veapí eaoirra irpíis.

[Na fiacla agus an teanga.]

33. Dean fada gléiseal, ir eioir óa taob-fém uirpí.

[Dunann coirpce.]

34. Ruao nae raib, nae bfuil, ir nae mbeiró. Sin do lám ir feirpe tú é.

[Com-fao na méapaca.]

AN SIOLLA DUB

A SEIRIOB

míceal o máille

SAN EASAR HUA

Le páisail o

COMLUET OIDEACAS NA HÉIREANN.

89 Spáioan Talbóiríis,

baile áta cliae.

Óa ríillíng anoir acá air.

ARDOIFIG—30 FAITHCHE AN
CHOLAISTE, ATH CLIATH

Saozal na nGaeveal ran Ochtmao doir Deas

Di cúis oream daoine ra tír ran doir reo:—(1) Na tiseapnaí talman. Is i Sapan 7 i mBaile Cliaí éitearó rianóran an cúro ip mó. dá ainmip asur o'fás riao (2) na fip ionaro nó "agencr" ra mbaile leir na cioranna a éuinnú dóib 7 a éur cúa. Na meara apir iao reo dá mb'féirip é ná na tiseapnaí talman fém, mar rianóran a éuinnúgeat na cioranna asur o'fáirgeat riao an pingsinn deirneanná ar na tonóntaí bocta ra scaoi so mbeao riao i noan pingsinn deap a éinneáil ip scúl a nglaise dóib fém táp éir a cúro a tabairt don tiseapna talman. (3) Na tonóntaí a riao feilmneaca beaga aca. iao reo bpiúge ag na háro-cioranna, san aca ac ón lámh so o'cín beal 7 san fíor aca cén uair a caiteí amaé ar an mbótar iao. Uaireanta, beao o'ra an ciora íoc ar bealaé eile. Tá mbeao ingean áluinn as a' fpeilméap asur so leasrao an tiseapna talman nó a fear ionao a fúil uiréi—ac rseal eile é rin. (4) Di daoine an-bocta ann ainmip, daoine nac raib aca ac bóta-míni fuaraaca 7 b'féirip cúlán facaí. as obair ap ainmip bíor riao reo as an tiseapna nó as na feilméap. (5) An cúiseao oream a bí ann, ppailpíní 7 luét na deirce a bíor a' tairteal na típe o áit so háit cúro aca as iarraio deirce, cúro aca as obair i n-áit ap bíe mar a bpiúgeat riao lá paotair, 7 iao san teac nó teallac aca. Di an oream reo a ríor-mheaoú coirg an méro daoine a caiteí amaé ar an mbótar ap a reib.

Di an rseal beagán níor fearp i gCúise Ulaó ná ra scuro eile den típ, mar baó é an cpeirdeam céatóna a bí as na tiseapnaí talman ip bí as na tonóntaí ran áit rin asur bí nópanna ap págal ra gCúise rin a o'fár ruar i leabao a céile asur a fuair ugoapár 7 bpiúge ra deirceao ó'n olíge. "Urraóar Ulaó," nó "The Ulster Curcom" a tugtaí o'ra riao. Tá péir rin, bí ceao as tonóntaé ap bíe a bí a' tabairt ruar dá feilm an uplám a bí aise uiréi a díol leir an té beao a' teacé ip teacé i n-a áit asur cúitú a págal i bpeabru ap bíe a éur pé ar an áit. Ruó eile, dá scómlíonao pé coingeallaaca an léapa a bí aise níor féirip leir an tiseapna talman é éur amaé ar a feib. Cé so raib cioranna áro so leor ap éun-óna Cúise Ulaó ba meara iao ra scuro eile den típ, asur rsiúuigeat ó am so ham iao ap eagla so mbeas riao pó-áro 7 nac mbeao na tonóntaí i noan a n-uplám a díol. Rinne Marquie Óuin na nSall iarraicé eip ip teacé ap an pean-ghár rin ra mbl. 1771 ac o'fáirge raiceanna 7 impearáin asur so ceann dá bliáon bí an cúise so léir coirac. Sa deirceao b'éigean to an t-iarraicé a tabairt ruar.

San am reo, cuireao cumann foluigeaca ap bun ap ruo na típe. Is ionróa ainm a tugtaí o'ra—"Duacailí Dána," "Cporóte an Cpuaois" asur a lán eile den tróit. Di teag-cupróir as an scuro ip mó aca nuair a cuireao ap bun i o'copac iao .i. na tonóntaí a éoraint ap na tiseapnaí talman asur ap luét bailigé na n'oeacmao, ac ip seair sup éoruis riao a' tpoio le n-a céile 7 ainmip bí an típ so léir coirigé aca. Di cúro aca fpeirip so móp-móp na Duacailí Dána a rinne páp-ghíom le feabar eip ap plíge beaca na n'oeoine. Is minic a hárouigeat tuarparat an fip oirpe asur a laisrouigeat an cior a bí ap a éulán facaí le paicéor pom na "Duacailí Dána." Sóit "cumann oirpúgeóirí" a bí ip na cumann reo i n-áiteaca. Soéruis riao cúile ruo a baim le paosal na n'oeoine, so o'cín ualgar na ragaite fém—an oirpeao reo ap pópaó—an oirpeao reo ap slaoúac ola—an oirpeao reo ap baiteao 7 mar rin de.

Sim é an bail a bí ap an típ nuair a cuireao Olíge Arbaí Fortep i bpeiróm. Tá fé ion-tuigé nac mópán maiteap a bí

ip na olíge rin don póbal—daoine bocta nac raib le n-íte aca ac facaí 7 baimne, asur uaireanta bpiúgeat. Tá bpiúge rin, nuair a éasas o'poc-fóghar bíor sóit 7 call ra típ cé so o'cíngeat oirpeao apbaip ap éipinn ip a éuibao a fáic le n-íte to. 'Cúile uirne' dá raib ra típ, asur bí an rseal ap an scuma rin so o'cín an o'poc-paosal.

Cúro nac n'oeapna na olíge rin mópán maiteap to na Saeról o'atpúis riao so móp an éaoi maiteacála a bí as na tiseapnaí talman. Rinne rin ba beas ruim a cuipci ra talamúigeat, a' beacú beirdeac ip mó a bíe, ac ainmip ó tápla so raib bpiúgeat maite le págal ap an apbaip asur so raib ceannaicé maite ap apbaip na héirpeann ra típ, éoruis na tiseapnaí talman a' cuip cuillim talman faoi apbaip 7 faoi bapanaí eile. Faoi éeann ficeao bliáon bí ruar le millim so leir acraí de bpeir faoi bapanaí i n'éipinn, asur ran am céatóna bí oirpeao beirdeac dá mbeacú innti ip bí riam, nó seall leir. Nuair a cuireao an oirpeao rin talam beaca bí cuilleam cong-nam a' teapáil le na páotú 7 méatúis líon na típe tar na beapraib.

Sa mbl. 1731 éuinnúis rseaca beas fearp uáitacé le céile i mBaile áta Cliaí 7 cuip riao cumann ap bun—Cumann Baile áta Cliaí a éus riao ainm—asur pé an cupróir a bí aca bapi feabar a éur ap mó na talamúigeat ran oilean. Sgriobao riao o'péacéat ip na páiréir a cuip in-úil to na feilméap ce'n éaoi am b'fearp dóib an talam a páotú 7 éusao riao uaireanna ap apbaip, líon, facaí, 7rl. Sa mbl. 1746, fuair an Tiseapna Cherter-píto, fear ionaro an Ríog ran am, fuair pé cúis céao púnnit ra mbliáon don Cumann ó'n Ríagaltap, asur ó foin i leir lean an Cumann to'n deas-obair a bí pé a uéanam. Rinne pé a éion fém le bapi feabar a éur ap talamúigeat. Tá ré ap págal so o'cín an lá reo ac "Cumann

Ríogamail Baile áta Cliaí" nó Royal Dublin Society" a tugtar ainmip ainm. (Leanfar to).

Seán Ó Mocháin.

Tomár mac Donncaóda 7 a clann mac

GLEAS FOIRSEANTAÁTA,
ÁOMAO SAEBEALAC 7 COIRIOG.
SIUNEARACT 7 DEANAM TROSSAM
ROATÓIRÍ 7 LUET DEANTA CARTACA
INNCREAD 7 TROSSAM TIGE.
LARNAC FOIRSEANTÁTA.
UISLIS 7 INNEALLACA DE CUILE
CINEAL.
EARRAIO SREIO 7 CRIAOT-TEMEAO
FIAR EILEICTREACAS 7 NEIM-
SREANGAIDAEATA.
STÓRTA TÁITLIASRAIS 7 SUAIL.
SÍOLTA ALLMUIRIDE.
LUET DEANTA CEIMIS-LEASAISGE.
AON-LUET DÍOLTA DÍUAIN (SUANO)
PERU 7 SCONNACTA.
MUILTE PLUIR.
LUET DÍOLTA 7 REACTA BEATA, 7
COMCEANNAIDTE SIUCRA.

Teac na holla

SRÁIO NA SIOPAÍ,
i nSAILLIM.

Curois le uéantúr na | Cultaí ó 70/-
héirpeann 7 pábail aipgeao. | 50 o'cín 130/-

"Má tá Saerólge asao labair i." Mapa bpiúle tar so—

COLÁISDE CONNACT

i o'Cuap míc Céiré, ra Spíreol, ra gCnoc nó i Rop Muc.

Tá Saerólge ó uáitacé as na n'ainteoipí. Eolap acu ap an móo muinteacáir ip fearp. An fáirge móp nó loc aoribinn ór a scómarp. Ceol, uamra asur riamra Saeróealac ionntu. Lóirte asur cúile ní eile ap feabar. Saerólge mar ghaic-teanga éapit timéall o'ra.

SEISIM, 1927.

AN CÉAO TÉARMA, IUL 440 SO IUL 30.

AN DARA TÉARMA, MÍ LUŠNASÁ IAO SO MÍ LUŠNASÁ 27 INS AN DÁ
COLÁISDE.

Is féirip an clár asur sac eolap a págal ón

ATAIR S. Ó HEIMMIS,

Tuap míc Céiré, Clár Cloinne Muip.

Asur i o'raob An Spíreol ón

RÚNAIDÉ OIMIS,

An Coláirpe Saerólae,

An Spíreol, SAILLIM.

AN TATAIR BRIAN Ó CRÍOCHÁIN,

Áro-Rúnaide Oimís,

An Gleann, Baile roir dá abaim, Co. Slisig.

Ó FORMÁIN 7 A COM

CLÓDÓIRÍ 7 LUET DÍOLTA
PÁIRÉIR ASUR LEABRA.

EADAC AR FEABAS.

MÁ'S MIAN LEAT EARRAIDÉ
FOSANTA PÁGAIL AR A LUAC
TEIRIS SO TEAC : : :

MÁIRTÍN UÍ BHRAONÁIN.

SRÁIO NA SIOPAÍ,
i nSAILLIM.

Printed for the Publishers
At "Connacht Tribune" Printing Works
Market Street, Galway.

SRÁIO NA SIOPAÍ, SAILLIM.